

Tárgytematika

EÖTVÖS LORÁND TUDOMÁNYEGYETEM
BTK Magyar Nyelvtudományi és Finnugor Intézet
(BTK-MANYFI-106)

2018/19/2

Tárgynév:	Magyar grammatika
Tárgykód:	BBN-MNY11-264
Tárgyfelelős neve:	Lengyel Klára Dr.
Tárgy követelménye:	Kollokvium (5)
Tárgy heti óraszám:	2/0/0

Oktatás célja:

A tantárgy célja, hogy a hallgatók megismerjék az egyszerű és az összetett nyelvi kifejezések kategóriáit és az összetett kifejezéseket létrehozó grammatikai (morfológiai és szintaktikai) műveleteket, illetve a nyelvi kifejezésekben felismerjék a grammatikai jelenségeket (kifejezéseket és műveleteket), ezáltal képesek legyenek értő módon, tudományosan viszonyulni a nyelvi adatokhoz.

Tantárgy tartalma:

Morfológiai kategóriák és műveletek. Rendszerszerű összefüggések a tő- és a toldalékmorfémák típusában. Morféma-összetétel műveletek és mintázatok. A szóalkotási módok, középpontba helyezve a grammatikai műveleteket: a szóképzést, a szóösszetételt és a szóelvonást. A szófaji kategorizáció szempontjai, szófaji rendszerezés. Az egyes szófaji csoportok és szófajok részletes tárgyalása a bevezetett szempontok alapján: a jelentés, a morfológiai és a szintaktikai jellemzők együttes elemzésén alapuló szófaji leírás. A főbb mondattípusok. A mondaton/tagmondaton belüli grammatikai viszonyok (a mondatrészi viszonyok mint műveletek és ezek formai oldala). Tagmondatkapcsolatok.

A jelenségek tárgyalása a nyelvváltozási folyamatokat is figyelembe vevő, szinkrón megközelítésben történik, és mai magyar nyelvi anyagra épül.

Számonkérési és értékelési rendszere:

Írásbeli kollokvium. Gyakorlati elemzések és elméleti kérdések megválaszolása a Magyar grammatika I. és II. szemináriumok, valamint a Magyar grammatika előadás tananyagai alapján.

Kötelező irodalom:

Keszler Borbála (szerk.): Magyar grammatika. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2000, illetőleg javított kiadása 2006.

vagy:

Keszler Borbála – Lengyel Klára: Kis magyar grammatika. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2002.

Keszler Borbála – Lengyel Klára: Magyar grammatikai gyakorlókönyv. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2009.

Tárgytematika

EÖTVÖS LORÁND TUDOMÁNYEGYETEM
BTK Magyar Nyelvtudományi és Finnugor Intézet
(BTK-MANYFI-I06)

2018/19/2

Kötelező irodalom:

Imrényi András: A magyar mondat viszonyhálózati modellje. Nyelvtudományi Értekezések 164. Akadémiai Kiadó, Budapest, 2013. 46–82.
